

PROCEDURY
POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH
W SZKOLE PODSTAWOWEJ
IM. TADEUSZA KOŚCIUSZKI W HUSYNNEM

Podstawa prawna:

1. Rozporządzenie z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U.2017 poz. 1591)
2. Rozporządzenie MEN z dnia 16 sierpnia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U.2018 r. poz. 1647)
3. Rozporządzenie MEN z dnia 13 lutego 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U.2019 r. poz. 323)
4. Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U.2015 r. poz. 1249)
5. Rozporządzenie MEN z dnia 22 stycznia 2018 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. 2018 poz. 214)
6. Rozporządzenie MENiS z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach
7. Rozporządzenie MENiS z dnia 22 lipca 2011 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. 2011 nr 161 poz. 968)
8. Rozporządzenie MENiS z dnia 31 października 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. 2018 poz. 2140)
9. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2018 r. poz. 1457,1560,1669 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 730 i 761), ogłoszono dnia 31 lipca 2018 r.

Spis procedur

- I. Procedury postępowania w razie ogłoszenia alarmu w szkole.**
- II. Procedury postępowania w razie wtargnięcia napastnika (terrorysty) do szkoły.**
- III. Procedury interwencyjne wobec dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem:**
 1. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, pali papierosy, używa alkoholu lub innych środków odurzających, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji (naruszanie zasad współżycia społecznego,

popelnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, wagary, włóczęgostwo, udział w działalności grup przestępczych – art. 4 § 1 ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich).

2. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków.
3. W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk.
4. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk.

IV. Procedury interwencyjne w sytuacji zaistnienia przemocy, kradzieży i niszczenia mienia.

1. Procedura postępowania nauczycieli, gdy dziecko jest ofiarą przemocy w szkole.
2. Procedura postępowania nauczycieli, gdy dziecko jest sprawcą przemocy w szkole.
3. Procedura postępowania w sytuacji, gdy nauczyciel jest ofiarą przemocy.
4. Procedura postępowania nauczycieli w sytuacji, gdy uczeń uniemożliwia prowadzenie lekcji.
5. Procedura postępowania nauczycieli w sytuacji innych zachowań uczniów, które zagrażają bezpieczeństwu ich samych lub innych osób (autoagresja, mówienie o samobójstwie, wyrażanie gróźb pod adresem kolegów i nauczycieli, kontakt z pornografią, posiadanie niebezpiecznych narzędzi, środków pirotechnicznych).
6. Procedura postępowania w przypadku przyścia do szkoły ucznia z urazami wskazującymi na przemoc fizyczną w domu.
7. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia faktu kradzieży lub niszczenia mienia przez ucznia.

V. Procedury interwencyjne w sytuacji zaistnienia wypadku ucznia, nagłego zachorowania i konieczności udzielenia pierwszej pomocy.

1. Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia lekkiego wypadku ucznia nie wymagającego interwencji lekarza (powierzchowne zranienia, otarcia naskórka, stłuczenia, itp.).
2. Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia wypadku ucznia wymagającego interwencji lekarza.
3. Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia wypadku powodującego ciężkie uszkodzenie ciała lub ze skutkiem śmiertelnym.
4. Procedura udzielania uczniom pierwszej pomocy przedlekarskiej.

VI. Procedury interwencyjne dotyczące niespełniania obowiązku szkolnego, zwalniania i odbierania ucznia ze szkoły oraz samowolnego opuszczania terenu szkoły przez ucznia podczas zajęć szkolnych.

1. Procedura postępowania dotycząca niespełniania obowiązku szkolnego.
2. Procedura postępowania dotycząca zasad odbierania dzieci ze szkoły.

3. Procedura postępowania dotycząca zwalniania uczniów z zawodów, konkursów i inne imprezy.
4. Procedura postępowania dotycząca samowolnego opuszczenia zajęć lub szkoły przez ucznia.

VII. Procedura postępowania na wypadek wystąpienia przypadków pedofilii w szkole.

VIII. Procedura postępowania na wypadek wystąpienia przypadków rozpowszechniania pornografii w szkole przez ucznia.

IX. Procedura postępowania na wypadek wystąpienia przypadków prostytucji w szkole lub wśród uczniów.

X. Procedury postępowania na wypadek wystąpienia zagrożeń bezpieczeństwa cyfrowego.

1. Dostęp do treści szkodliwych, niepożądanych, nielegalnych.
2. Cyberprzemoc.
3. Naruszenie prywatności dotyczące nieodpowiedniego lub niezgodnego z prawem wykorzystania danych lub wizerunku dziecka i pracownika szkoły.
4. Zagrożenia dla zdrowia dzieci w związku z nadmiernym korzystaniem z Internetu.
5. Nawiązywanie niebezpiecznych kontaktów w Internecie – uwodzenie, zagrożenie pedofilią.

Opis procedur

I. Procedury postępowania w razie ogłoszenia alarmu w szkole.

Alarm ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa w razie zagrożenia życia i zdrowia młodzieży przebywającej na terenie szkoły. Najczęstsze przyczyny:

- powstanie pożaru,
- rozprzestrzenienie na terenie szkoły niebezpiecznych substancji chemicznych lub ładunków wybuchowych.

Najważniejsze działania:

1. Najszybsze powiadomienie o niebezpieczeństwie wszystkich osób znajdujących się w strefie zagrożenia,
2. Natychmiastowe podjęcie działań mających na celu ratowanie zdrowia i życia osób zagrożonych, tj. skorzystanie z sygnału alarmowego – trzy sygnały dzwonka, trwające po 10 sekund, następujące po sobie.

W wypadku, gdy nastąpiło bezpośrednie zagrożenie życia, nauczyciel sam podejmuje decyzję o ewakuacji, nie czekając na ogłoszenie alarmu.

3. O ewakuacji decyduje dyrektor szkoły po otrzymaniu meldunku o zagrożeniu i po rozpoznaniu sytuacji. Zawiadamia wtedy służby (policję, straż pożarną) i ogłasza alarm. W sytuacji braku prądu, sygnał alarmowy może być zastąpiony gwizdkiem lub dzwonkiem ręcznym z jednoczesnym komunikatem słownym podawanym przez osoby ogłaszające alarm. Jest to sygnał do natychmiastowego działania dla wszystkich pracowników szkoły oraz do bezwzględnego wykonywania poleceń nauczycieli przez uczniów.

4. O zagrożeniu należy bezzwłocznie poinformować odpowiednie służby:

- **Policja 997**
- **Straż Pożarna 998**
- **Pogotowie Ratunkowe 999**
- **Europejski Telefon Alarmowy 112**
- **Pogotowie Energetyczne 991**
- **Pogotowie Gazowe 992**
- **Pogotowie Ciepłownicze 993**
- **Pogotowie Wodno – Kanalizacyjne 994**
- **Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego 987**
- **Infolinia policji 800 120 226**

5. Procedura wezwania powinna odbywać się zgodnie ze schematem:

1) wybranie numeru odpowiedniej służby i podanie następujących informacji:

- a) rodzaj stwierdzonego zagrożenia,
- b) nazwę i adres szkoły,
- c) imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję,
- d) telefon kontaktowy,
- e) zrealizowane dotąd działania w reakcji na zagrożenie

2) potwierdzenie przyjęcia zgłoszenia i zapisanie danych przyjmującego zgłoszenie.

6. Ewakuacja – najkrótsza droga z budynku. Uczniowie na polecenie nauczyciela ustawiają się w szeregu i kierują się do wskazanego wyjścia ewakuacyjnego. Należy poruszać się po prawej stronie korytarzy i klatek schodowych. . Najpierw budynek opuszczają uczniowie z niższych kondygnacji, następnie z niższych po stwierdzeniu, że drogi ewakuacyjne są już wolne. Po opuszczeniu budynku uczniowie wraz z nauczycielami udają się na miejsce zbiórki w celu sprawdzenia obecności uczniów klas i ustalenia osób nieobecnych.

Najważniejsze zasady, które powinien pamiętać i przestrzegać każdy uczeń z chwilą ogłoszenia alarmu w szkole:

- 1) **sluchaj i wykonuj dokładnie polecenia nauczyciela,**
- 2) **bądź opanowany, nie ulegaj panice,**
- 3) **po przerwaniu zajęć udaj się na miejsce zbiórki wraz z klasą drogą wskazaną przez nauczyciela,**
- 4) **pomagaj osobom słabszym,**
- 5) **bezwzględnie podporządkowuj się osobom funkcyjnym,**

6) nie lekceważ zagrożenia, nawet wówczas, gdy nie zagraża ci bezpośrednio.

W przypadku osób niepełnosprawnych bezpieczna ewakuacja powinna uwzględniać rodzaj oraz stopień niepełnosprawności, wiek wychowanków i ewentualne wykorzystanie na potrzeby ewakuacji pomocy ze strony innych osób(pracowników, uczniów).

II. Procedury postępowania w razie wtargnięcia napastnika (terrorysty) do szkoły.

Poniższe rekomendacje odnoszą się do reakcji nauczyciela i dotyczą sytuacji wtargnięcia napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią, który strzela do osób znajdujących się na korytarzu i w salach lekcyjnych, tzw. aktywny strzelec.

1. Jeśli nie miałeś szansy na ucieczkę, ukryj się, zamknij drzwi na klucz (zabarykaduj się).
2. Wycisz i uspokój uczniów.
3. Zaopiekuj się uczniami ze SPE i uczniami, którzy potrzebują pomocy.
4. Poinformuj policję wysyłając informację tekstową – SMS o zaistniałej sytuacji.
5. Zasłoń okno, zgaś światło.
6. Nie przemieszczaj się.
7. Stań poniżej linii okien, zejźdź ze światła drzwi.
8. Zejźdź z linii strzału, połóż się na podłodze.
9. Jeżeli padną strzały, nie krzycz.
10. Nie otwieraj nikomu drzwi.
11. W przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia podejmij walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie życia.

W przypadku bezpośredniego kontaktu z napastnikami, którzy dążą do przejęcia kontroli nad szkołą:

1. Wykonuj bezwzględnie polecenia napastnika.
2. Na żądanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste, np. telefon.
3. Poinformuj, że nie możesz wykonać jakiegoś polecenia.
4. Nie patrz terrorystom w oczy, unikaj kontaktu wzrokowego.
5. Nigdy nie odwracaj się plecami do napastnika.
6. Nie zwracaj na siebie uwagi.
7. Nie lekceważ napastnika i nie bądź agresywny.
8. Nie oszukuj terrorysty.
9. Uspokój uczniów, zawsze zwracaj się do nich po imieniu.
10. Poinformuj napastnika o uczniach ze schorzeniami.
11. Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów.
12. Zawsze korzystaj z dobrej woli terrorysty.

W przypadku działań antyterrorystycznych podjętych przez policję:

1. Nie uciekaj z miejsca zdarzenia, nie wykonuj gwałtownych ruchów – możesz zostać uznany za terrorystę.
2. Nie próbuj pomagać służbom ratowniczym, dyskutować z nimi.
3. Połóż się na podłodze, trzymaj ręce z otwartymi dłońmi najlepiej na wysokości głowy.

4. Słuchaj poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawaj się jej działaniom.
5. Nie trzymaj oczu w przypadku użycia gazów łzawiących.
6. Pytaj o pozwolenie zaopiekowania się swoimi uczniami.
7. Odpowiadaj na pytania funkcjonariuszy.
8. Bądź przygotowany na traktowanie ciebie jako potencjalnego terrorysty dopóki twoja tożsamość nie zostanie potwierdzona.
9. Po wydaniu polecenia wyjścia – opuść pomieszczenie jak najszybciej, oddal się we wskazanym kierunku.
10. Nie zatrzymuj się dla zabrania rzeczy osobistych, zawsze istnieje ryzyko wybuchu lub pożaru.

III. Procedury interwencyjne wobec dzieci i młodzieży zagrożonej uzależnieniem

1. **W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, pali papierosy, używa alkoholu lub innych środków odurzających, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, nauczyciel podejmuje następujące kroki:**
 - Przekazuje uzyskaną informację wychowawcy klasy.
 - Wychowawca informuje o fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły, sporządza notatkę o zdarzeniu oraz podjętych działaniach.
 - Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
 - Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rodzinny lub Policję.
 - Podobnie w sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia Sąd Rodzinny lub Policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
2. **W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków, niezwłocznie podejmuje następujące kroki:**
 - Powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.

- Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
- W razie konieczności wzywa lekarza w celu ewentualnego udzielenia pomocy medycznej.
- Zawiadamia o zaistniałym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole, przewiezieniu do placówki służby zdrowia lub przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom policji decyduje lekarz po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły/placówki.
- Dyrektor szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę policji, gdy rodzice ucznia, który jest pod wpływem alkoholu, odmawiają przyjsca do szkoły, a jest on agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz Sąd Rodzinny, jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.
- W każdym przypadku, gdy uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym Policji lub Sądu Rodzinnego.

3. W przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk, podejmuje następujące kroki:

- Nauczyciel zachowując środki ostrożności, zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.
- Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły, który wzywa policję.
- Po przyjeździe policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

4. W przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyk, niezwłocznie podejmuje następujące kroki:

- Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) żąda od ucznia, aby przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ew. innych przedmiotów, budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. **Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia – jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla policji.**
- O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa.
- W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa policję, która

przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znaną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.

- Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję. **Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.**

IV. Procedury interwencyjne w sytuacji zaistnienia przemocy, kradzieży i niszczenia mienia.

1. Procedura postępowania nauczycieli, gdy dziecko jest ofiarą przemocy w szkole.

- Nauczyciel słownie i stanowczo reaguje na zachowanie przemocowe ucznia, doprowadza do przerwania incydentu, rozdziela i odizolowuje sprawcę i ofiarę.
- Zgłasza przypadek do wychowawcy, pedagoga, dyrektora oraz sporządzenia notatki o zdarzeniu.
- Rozmawia ze sprawcą i ofiarą zajścia – w formie konfrontacji z osobami bezpośrednio uczestniczącymi w zdarzeniu i wspólnie dochodzącymi do rozwiązania konfliktu lub prowadzi rozmowy oddzielnie z ofiarą i sprawcą w celu uniknięcia konfrontacji ze sobą ucznia – ofiary i ucznia – sprawcy, aby chronić ucznia poszkodowanego.
- Informuje rodziców pokrzywdzonego ucznia o zdarzeniu, poucza ich o możliwości złożenia zawiadomienia w odpowiedniej jednostce policji.
- Jeśli doszło do drastycznego naruszenia godności ucznia lub zachodzi podejrzenie popełnienia czynu karalnego, informuje o tym jednostkę Policji lub Sąd Rodzinny.
- Nauczyciel zawsze powinien stawać po stronie dziecka pokrzywdzonego, które musi mieć w kimś oparcie, nawet jeśli koledzy mają do niego zastrzeżenia (trzeba pamiętać, że to ono jest ofiarą a nie sprawcą). Podczas rozmów z dzieckiem, które jest ofiarą przemocy należy unikać:
 - przypisywania dziecku winy za zaistniałą sytuację,
 - bagatelizowania problemu dziecka, dawania dobrych rad.

2. Procedura postępowania nauczycieli, gdy dziecko jest sprawcą przemocy w szkole.

- Nauczyciel stanowczo reaguje na agresywne zachowanie, doprowadza do jego przerwania, rozdziela i odizolowuje sprawcę i ofiarę. W uzasadnionych sytuacjach spisuje zeznania dzieci – świadków, które mogą być pomocne w przekazaniu rodzicom sprawozdania o udziale ich dziecka w krzywdzeniu kolegów.
- Zgłasza przypadek do wychowawcy, pedagoga, dyrektora.
- Wzywa rodziców ucznia – sprawcy przemocy, informuje ich o możliwych konsekwencjach prawnych oraz wynikających z regulaminu szkoły.
- Wychowawca udziela uczniowi upomnienia. Nauczyciel lub wychowawca odnotowują zajście w zeszycie uwag, dzienniku.
- Jeśli pojedyncze uwagi i upomnienia nie dają efektu, a uczeń jest wciąż agresywny i stosuje przemoc, należy podjąć cykliczne rozmowy z uczniem oraz obserwację zachowania ucznia przez nauczycieli uczących oraz odnotowywać spostrzeżenia w zeszycie uwag. Należy zaproponować rodzicom ucznia skorzystanie ze

specjalistycznej pomocy oraz poinformować o możliwości powiadomienia Sądu Rodzinnego. W sytuacji braku zainteresowania ze strony rodziców należy powiadomić Sąd Rodzinny.

- Przez cały czas wychowawca powinien nagradzać pozytywne zachowania ze strony rodziców należy powiadomić Sąd Rodzinny.
- Gdy ma miejsce zdarzenie o szczególnie drastycznym przebiegu (bójka, rozbój, uszkodzenie ciała) wychowawca informuje pedagoga lub dyrektora. Dyrektor szkoły wzywa do szkoły rodziców i powiadamia policję.

3. Procedura postępowania sytuacji, gdy nauczyciel jest ofiarą przemocy (znieważenie nauczyciela, upokorzenie)

- Nauczyciel, który jest ofiarą przemocy ze strony uczniów, nie powinien ukrywać tego faktu. Powinien ujawnić zdarzenie, zanim wróci na lekcję do tej samej klasy.
- Pokrzywdzony nauczyciel rozmawia z innymi nauczycielami, dyrektorem o zaistniałym zdarzeniu związanym z agresją uczniów.
- Dyrektor szkoły razem z nauczycielem rozmawia z każdy sprawcą przemocy. Każdy uczeń ponosi indywidualną odpowiedzialność za swoje czyny.
- Dyrektor wzywa rodziców uczniów i informuje ich o zdarzeniu.
- Sprawcy zostają ukarani zgodnie z obowiązującymi w szkole regułami.
- Jeśli została naruszona godność nauczyciela i zachodzi podejrzenie, że zostało złamane prawo, nauczyciel powiadamia policję.

4. Procedura postępowania nauczycieli w sytuacji, gdy uczeń uniemożliwia prowadzenie lekcji.

- Nauczyciel reaguje słownie i stanowczo, informuje ucznia o łamaniu przez niego regulaminu szkoły i wynikających stąd konsekwencjach.
- Wzywa innego pracownika szkoły w celu zapewnienia bezpieczeństwa uczniom, informuje pedagoga lub dyrektora o zaistniałej sytuacji.
- Telefonicznie wzywa rodziców i rozmawia na temat trudności dziecka oraz ewentualnej możliwości pomocy, a także o konsekwencjach wynikających z regulaminu szkoły.
- Sporządza notatkę z przebiegu zdarzenia.
- W dalszym ciągu obserwuje zachowanie ucznia.

5. Procedura postępowania nauczycieli w sytuacji innych zachowań uczniów, które zagrażają bezpieczeństwu ich samych lub innych osób (autoagresja, mówienie o samobójstwie, wyrażanie gróźb pod adresem kolegów i nauczycieli, kontakt z pornografią, posiadanie niebezpiecznych narzędzi, środków pirotechnicznych).

- W przypadku stwierdzenia niepokojących lub niezrozumiałych zachowań ucznia, zagrażających jego bezpieczeństwu lub bezpieczeństwu innych osób, nauczyciel niezwłocznie powiadamia wychowawcę klasy.
- Wychowawca informuje dyrektora szkoły, sporządza notatkę dotyczącą zdarzenia. W razie potrzeby zapewnia bezpieczeństwo uczniowi do czasu przekazania go rodzicom.

- Wychowawca wzywa rodziców do szkoły lub w razie konieczności natychmiast kontaktuje się z nimi osobiście. Wspólnie z dyrektorem przeprowadza rozmowę z rodzicami, która powinna zakończyć się ustaleniem dalszego postępowania z uczniem.
- Jeżeli zachodzi podejrzenie popełnienia przestępstwa szkoła powiadamia policję, natomiast jeśli analiza sytuacji dziecka wskazuje na zaniedbanie rodziców lub jego demoralizację, szkoła przekazuje odpowiednią informację do Sądu Rodzinnego.

6. Procedura postępowania w przypadku przyjścia do szkoły ucznia z urazami wskazującymi na przemoc fizyczną w domu.

- Jeżeli nauczyciel zauważy lub uczeń zgłosi mu po przyjściu do szkoły urazy (złamania, stłuczenia, zasinienia, zranienia itp.) stwarzające podejrzenie, że powstały one w czasie pobytu ucznia w domu, postępuje w następujący sposób:
 - zapewnia uczniowi bezpieczne warunki, opiekę i wsparcie osoby dorosłej,
 - powiadamia wychowawcę lub dyrektora szkoły,
 - wspólnie z wychowawcą lub dyrektorem szkoły wysłuchuje relacji ucznia,
 - wspólnie z innymi osobami (wychowawca, dyrektor) ocenia stan ucznia i ewentualnie udziela mu niezbędnej pomocy lub wzywa pomoc medyczną,
 - powiadamia policję i w razie potrzeby uczestniczy w niezbędnych czynnościach (ew. obdukcja, rozmowa z uczniem, przewiezienie do pogotowia opiekuńczego), nauczyciela może zastąpić wychowawca ucznia,
 - powiadamia rodziców (opiekunów) ucznia.
- Podobny tryb postępowania obowiązuje również w sytuacji, gdy uczeń zgłasza, iż doświadczył w domu innego rodzaju przemocy i odmawia powrotu do domu lub informuje nauczyciela, że rodzice (opiekunowie) są pod wpływem alkoholu i nie mogą wykonywać czynności opiekuńczych wobec ucznia.

7. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia faktu kradzieży lub niszczenia mienia przez ucznia.

- W przypadku zgłoszenia kradzieży lub zniszczenia mienia sprawą zajmuje się nauczyciel, któremu kradzież lub zniszczenie zgłoszono.
- Nauczyciel ustala okoliczności zdarzenia, powiadamia dyrektora szkoły oraz prowadzi postępowanie wyjaśniające z zachowaniem nietykalności osobistej ucznia.
- Dyrektor szkoły lub wyznaczona przez niego osoba wzywa rodziców ucznia poszkodowanego, jak i podejrzanego o dokonanie kradzieży lub zniszczenia.
- W czasie rozmowy rodzice zostają powiadomieni o podjętych przez szkołę działaniach mających na celu wyjaśnienie sprawy. Dyrektor lub wyznaczona przez niego osoba sporządza notatkę o zaistniałym zdarzeniu.
- W oparciu o Statut Szkoły dyrektor wspólnie z wychowawcą ustala sankcje wobec ucznia i przekazuje rodzicom informacje na temat wyciągniętych konsekwencji w stosunku do jego dziecka.
- W przypadku, gdy wartość kradzieży lub zniszczenia przekracza kwotę zgodną z aktualnym stanem prawnym, sprawa obligatoryjnie jest zgłaszana policji.

V. Procedury interwencyjne w sytuacji zaistnienia wypadku ucznia, nagłego zachorowania i konieczności udzielenia pierwszej pomocy.

WYPADEK UCZNIA to nagłe zdarzenie powodujące uraz, wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło w czasie pozostawania ucznia pod opieką szkoły:

- na terenie szkoły
- poza terenem szkoły: wycieczki, wyjścia pod opieką nauczycieli, „zielona szkoła”.

Cel procedury

Zapewnienie profesjonalnych działań pracowników szkoły gwarantujących poszkodowanemu uczniowi należytą opiekę i niezbędną pomoc.

Zakres

Procedura obejmuje i reguluje działania pracowników Szkoły w sytuacji zaistnienia wypadku ucznia.

Osoby odpowiedzialne

Dyrektor, nauczyciele, pracownicy niepedagogiczni.

Postanowienie ogólne

W czasie zajęć edukacyjnych pełną odpowiedzialność za zdrowie i życie ucznia ponosi nauczyciel prowadzący zajęcia bez względu na to, czy są one zajęciami planowanymi, czy też nauczyciel zastępuje nieobecnego w tym czasie innego prowadzącego dane zajęcia.

Przed rozpoczęciem zajęć prowadzący ma obowiązek sprawdzić, czy sprzęt sportowy, urządzenia techniczne, pomoce naukowe oraz inne narzędzia wykorzystywane w czasie zajęć, a także pomieszczenie lekcyjne nie stwarzają zagrożenia bezpieczeństwa dla ucznia. Jeżeli stan techniczny budzi zastrzeżenia, nauczyciel lub inna osoba prowadząca zajęcia nie ma prawa z nich korzystać w pracy z uczniem. O zaistniałym zagrożeniu prowadzący zajęcia natychmiast powiadamia dyrektora szkoły, a w razie jego nieobecności osobę zastępującą.

Opis procedur

1. Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia lekkiego wypadku ucznia, nie wymagającego interwencji lekarza (powierzchowe zranienia, otarcia naskórka, stłuczenia, itp.):

- Po stwierdzeniu zdarzenia należy ucznia odprowadzić do gabinetu pielęgniarki celem udzielenia pierwszej pomocy. Pomocy udziela osoba mająca przeszkolenie w tym zakresie – wszyscy nauczyciele.
- O zdarzeniu i jego przyczynach nauczyciel informuje dyrektora szkoły.
- Jeżeli przyczyną zdarzenia była wadliwość lub niesprawność użytych narzędzi, nauczyciel natychmiast wycofuje je z użytkowania.
- Osoba udzielająca pierwszej pomocy powinna upewnić się, czy uczeń nie jest chory na hemofilię lub cukrzycę, bądź inną chorobę mogącą w połączeniu z urazem stanowić niebezpieczeństwo dla zdrowia lub życia.

- Zdarzenie powyższe nie wymaga wpisu do rejestru wypadków oraz spisania protokołu powypadkowego.

2. Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia wypadku ucznia wymagającego interwencji lekarza:

- Po stwierdzeniu, że wypadek, któremu uległ uczeń, wymaga specjalistycznej pomocy, należy natychmiast wezwać pogotowie ratunkowe oraz powiadomić o zdarzeniu dyrektora szkoły.
- Do czasu przybycia pogotowia ratunkowego osoby przeszkolone w udzielaniu pomocy przedmedycznej podejmują natychmiast niezbędne czynności ratujące zdrowie i życie ucznia.
- Dyrektor szkoły powiadamia o wypadku organ prowadzący, rodziców (opiekunów prawnych) ucznia oraz inspektora bhp.
- Celem ustalenia okoliczności wypadku dyrektor szkoły powołuje komisję badającą przyczyny jego powstania. Z prac komisji spisywany jest protokół, który musi zawierać wnioski mające zapobiec powstaniu podobnych zdarzeń.
- Wypadek jest wpisywany do rejestru, a wnioski komisji są omawiane na posiedzeniu rady pedagogicznej.

3. Procedura postępowania w sytuacji zaistnienia wypadku powodującego ciężkie uszkodzenie ciała lub ze skutkiem śmiertelnym.

- W sytuacji, kiedy nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, należy natychmiast wezwać pogotowie ratunkowe, a do czasu jego przybycia osoby przeszkolone w udzielaniu pierwszej pomocy przedmedycznej podejmują natychmiast niezbędne czynności ratujące zdrowie i życie ucznia.
- Jeżeli w wyniku wypadku nastąpił zgon osoby poszkodowanej, nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne zabezpiecza miejsce zdarzenia i natychmiast wzywa na jego miejsce policję oraz dyrektora szkoły.
- Dyrektor szkoły informuje o zdarzeniu policję, rodziców (opiekunów prawnych), organ prowadzący oraz organ nadzoru pedagogicznego (Kuratorium).
- Do czasu przybycia policji teren wypadku pozostaje zabezpieczony tak, by było możliwe pełne ustalenie okoliczności i przyczyn zdarzenia.
- Celem ustalenia okoliczności wypadku dyrektor szkoły powołuje komisję badającą przyczyny jego powstania. Z prac komisji spisywany jest protokół, który musi zawierać wnioski mające zapobiec powstaniu podobnych zdarzeń.
- Wypadek jest wpisywany do rejestru, a wnioski komisji są omawiane na posiedzeniu rady pedagogicznej.

4. Procedura udzielania uczniom pierwszej pomocy przedlekarskiej.

- Pierwszej pomocy przedlekarskiej udziela wychowawca klasy, nauczyciel prowadzący zajęcia lub inny pracownik szkoły.
- Pierwsza pomoc przedlekarska w przypadku osób nie posiadających kwalifikacji medycznych ogranicz się do wykonania opatrunku, ułożenia dziecka w

odpowiedniej pozycji, wykonania sztucznego oddychania oraz masażu serca, niedopuszczenia do sytuacji zagrożenia życia.

- Podanie jakiegokolwiek doustnego środka farmakologicznego jest dopuszczalne tylko i wyłącznie po konsultacji z rodzicem (opiekunem prawnym) dziecka lub lekarzem.
- W sytuacji udzielania pomocy przez nauczyciela prowadzącego w tym samym czasie zajęcia dydaktyczno – wychowawczo – opiekuńcze z większą grupą uczniów jest on zobowiązany do ustalenia opiekuna dla pozostałych uczniów. Pozostawienie reszty uczniów bez opieki jest niedopuszczalne!
- W przypadku małej skuteczności udzielanej pomocy należy bezzwłocznie poinformować dyrektora szkoły. Dyrektor lub upoważniona przez niego osoba natychmiast powiadamia rodziców (opiekunów prawnych) ucznia oraz, w razie konieczności, pogotowie ratunkowe.
- Po przybyciu do szkoły rodzice (opiekunowie prawni) lub lekarz pogotowia ratunkowego przejmują odpowiedzialność za dziecko. Szkoła udziela tym osobom wszelkiej koniecznej pomocy.

VI. Procedury interwencyjne dotyczące niespełniania obowiązku szkolnego, zwalniania i odbierania ucznia ze szkoły oraz samowolnego opuszczania terenu szkoły podczas zajęć szkolnych.

1. Procedura postępowania dotycząca niespełniania obowiązku szkolnego.

Przez niespełnienie obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki należy rozumieć nieusprawiedliwioną nieobecność w okresie jednego miesiąca na co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych.

- Wychowawcy klas zobowiązani są do systematycznej kontroli obecności ucznia na zajęciach lekcyjnych.
- Po stwierdzeniu faktu 5 – dniowej nieobecności ucznia, wychowawca zobowiązany jest do ustalenia powodu nieobecności i w przypadku nieuzasadnionej absencji poinformowania dyrektora szkoły.
- Wychowawca powinien nawiązać kontakt z rodzicami i poinformować o konsekwencjach prawnych wynikających z dalszej nieuzasadnionej nieobecności dziecka w szkole.
- W przypadku, gdy uczeń nie spełnia obowiązku szkolnego, szkoła podejmuje postępowanie egzekucyjne w trybie administracyjnym.
- W przypadku dziecka rozpoczynającego naukę w szkole podstawowej należy ustalić faktyczne miejsce zamieszkania i szkołę, w której dziecko realizuje obowiązek szkolny.

2. Procedura postępowania dotycząca zasad odbierania dzieci ze szkoły.

- Opiekę nad dzieckiem w drodze do szkoły i z powrotem powinni sprawować rodzice (opiekunowie prawni) lub upoważnione przez nich – na piśmie – osoby, zapewniające dziecku pełne bezpieczeństwo. Osoba, która może przejąć pełną

odpowiedzialność prawną za bezpieczeństwo dziecka musi mieć 18 lat, w innych przypadkach odpowiedzialność prawną ponoszą rodzice.

- Na początku roku szkolnego wychowawca zobowiązany jest zebrać od rodziców pisemną deklarację, określającą sposób powrotu dziecka do domu po zajęciach szkolnych.
- Osoba odbierająca dziecko ze szkoły nie może być pod wpływem alkoholu ani środków odurzających.
- W przypadku stwierdzenia, że rodzic (opiekun) zgłosił się po dziecko w stanie wskazującym na nietrzeźwość, należy:
 - niezwłocznie powiadomić wychowawcę klasy lub dyrektora szkoły,
 - nakazać osobie nietrzeźwej opuścić teren szkoły,
 - wezwać do szkoły drugiego rodzica lub innego opiekuna dziecka,
 - jeżeli wezwanie innego opiekuna jest niemożliwe, a nietrzeźwy rodzic odmawia opuszczenia szkoły i żąda wydania dziecka, twierdząc, że nie jest pod wpływem alkoholu, należy wezwać policję.Nauczyciel sporządza notatkę na temat zdarzenia i podjętych działań.
- Nauczyciel lub inny pracownik szkoły nie może odprowadzać ucznia do domu.
- Takie same zasady obowiązują w sytuacji, gdy rodzic (opiekun) chce z uzasadnionych powodów zabrać dziecko ze szkoły w czasie zajęć edukacyjnych.

3. Procedura postępowania dotycząca zwalniania uczniów na zawody, konkursy i inne imprezy.

- Nauczyciel organizujący wyjście sporządza w 2 egzemplarzach imienną listę uczestników, uwzględniając na niej cel wyjścia, czas wyjścia i powrotu.
- Przedstawia sporządzoną listę uczestników dyrekcji szkoły i pozostawia w sekretariacie szkoły.
- Organizator imprezy zapoznaje z listą wychowawcę klasy danego ucznia, który podpisem potwierdza zwolnienie ucznia z lekcji, odnotowując ten fakt w dzienniku lekcyjnym symbolem zw. (zwolniony).
- W przypadku wyjść zbiorowych uczniowie, którzy nie uczestniczą w imprezie z różnych przyczyn, a są tego dnia w szkole, pozostają pod opieką nauczyciela wyznaczonego przez dyrektora szkoły.

4. Procedura postępowania dotycząca samowolnego opuszczenia zajęć lub szkoły przez ucznia.

- W przypadku, gdy uczeń samowolnie opuszcza lekcję, nauczyciel prowadzący zajęcia po stwierdzeniu nieobecności niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły.
- Dyrektor szkoły zobowiązany jest ustalić miejsce pobytu ucznia w czasie nieobecności na zajęciach.
- Jeżeli uczeń nie przebywa na terenie szkoły, dyrektor natychmiast powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) o zdarzeniu. Po wyczerpaniu wszystkich możliwości kontaktu z rodzicami i ustalenia miejsca pobytu ucznia zawiadamia policję.
- Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem w ich obecności. Zobowiązuje ucznia do zaniechania samowolnego opuszczania zajęć, rodziców do

kontrolowania frekwencji dziecka. Ustala z rodzicami strategię postępowania. Sporządza notatkę ze spotkania.

VII. Procedura postępowania na wypadek wystąpienia przypadków pedofilii w szkole.

- Po stwierdzeniu zagrożenia należy powiadomić dyrektora szkoły.
- W przypadku potwierdzenia informacji o pojawieniu się osób obcych, zaczepiających uczniów, należy bezzwłocznie powiadomić policję.
- Następnie dyrektor szkoły winien przekazać pracownikom szkoły informację o stwierdzonym zagrożeniu.
- Wychowawcy klas winni podjąć działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania potencjalnego zagrożenia oraz wskazania możliwych form przekazania informacji o osobach, które mogą stwarzać zagrożenie.
- W przypadku stwierdzenia, że uczeń był molestowany, bezzwłocznie winni być powiadomieni rodzice (prawni opiekunowie) ucznia oraz policja w celu przeprowadzenia czynności sprawdzających, które umożliwią ustalenie sprawcy molestowania.
- Wychowawca przeprowadza indywidualną rozmowę z uczniem (w obecności rodziców ustala przyczyny i okoliczności zdarzenia).
- Dyrektor winien wezwać do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia.
- Wychowawca winien przeprowadzić rozmowę z rodzicami (prawnymi opiekunami) ucznia na temat zdarzenia.
- Dyrektor w porozumieniu z rodzicami (prawnymi opiekunami) ustali działania z udziałem psychologa dziecięcego lub pedagoga w celu zapewnienia opieki nad uczniem.

VIII. Procedura postępowania na wypadek wystąpienia przypadków rozpowszechniania pornografii w szkole przez ucznia.

- W przypadku powzięcia przez nauczyciela / rodzica lub inną osobę informacji o rozpowszechnianiu przez ucznia pornografii w Internecie, w szkole należy bezzwłocznie powiadomić dyrektora szkoły oraz administratora sieci o zaistniałym zdarzeniu.
- W przypadku, gdy uczeń przekazuje informację o osobach, które pokazywały materiały pornograficzne, konieczne jest zapewnienie anonimowości w celu uniknięcia ewentualnych konsekwencji, które mogą być związane z przemocą skierowaną wobec tego ucznia przez sprawców zdarzenia.
- Dyrektor szkoły winien przekazać informację o stwierdzonym zagrożeniu pracownikom szkoły.
- Wychowawca klasy powinien podjąć działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania zagrożeń, jakie niesie za sobą upublicznianie materiałów o

charakterze pornograficznym oraz wskazania możliwych konsekwencji tego typu działań.

- Dyrektor powinien wezwać do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia, który rozpowszechniał materiały pornograficzne.
- Wychowawca powinien przeprowadzić rozmowę z rodzicami (prawnymi opiekunami) ucznia sprawcy na temat zdarzenia.

IX. Procedura postępowania na wypadek wystąpienia przypadków prostytucji w szkole lub wśród uczniów.

- W przypadku otrzymania informacji o sytuacji, w której uczeń był świadkiem czynności mogących mieć znamiona prostytucji, nauczyciel lub pracownik przyjmujący zawiadomienie powinien powiadomić o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły.
- W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, nauczyciel powiadamia wychowawcę klasy, który powinien wezwać do szkoły rodziców (opiekunów prawnych) ucznia.
- W przypadku stwierdzenia przez pracownika, nauczyciela, że uczeń świadomie lub nie, dopuszczał się czynności, które mogłyby być uznane za prostytuowanie się, powinien wezwać do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia.
- Wychowawca winien przeprowadzić rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności na temat zdarzenia.

X Procedury postępowania na wypadek wystąpienia zagrożeń bezpieczeństwa cyfrowego.

1. Dostęp do treści szkodliwych, niepożądanych, nielegalnych.

- W pierwszej kolejności należy zabezpieczyć dowody w formie elektronicznej znalezione w Internecie lub w komputerze dziecka – zadanie bezwzględnie rodziców (opiekunów prawnych). Jeśli treści te można bezpośrednio powiązać z uczniami danej szkoły – rozwiązanie leży po stronie szkoły, jeśli zaś treści nielegalne lub szkodliwe nie mają związku z uczniami danej szkoły, lecz wymagają kontaktu szkoły z odpowiednimi służbami – należy rozważyć zgłoszenie incydentu na Policję oraz zgłosić go do serwisu Dyżurnet.
- W identyfikacji sprawców kluczowe znaczenie odgrywać będą zgromadzone dowody. Konieczne jest poinformowanie wszystkich rodziców uczestniczących w zdarzeniu o sytuacji i roli ich dzieci.
- W przypadku udostępniania tych treści należy przeprowadzić z nim rozmowę na temat jego postępowania i uzmysłwić mu szkodliwość prowadzonych przez niego działań. W przypadku upowszechniania przez sprawców treści nielegalnych należy złożyć zawiadomienie na policję.
- Dzieci – ofiary i świadków zdarzenia – należy od pierwszego etapu interwencji – otoczyć opieką psychologiczną – pedagogiczną. Rozmowa z dzieckiem powinna

się odbyć w warunkach jego komfortu psychicznego, z poszanowaniem poufności i podmiotowości ucznia.

- Należy powiadomić rodziców i uzgodnić z nimi podejmowane działania i formy wsparcia dziecka.
- Należy dokładnie zbadać sposób, w jaki nastąpił kontakt dziecka z treściami szkodliwymi. Poszukiwanie przez dziecko tego typu treści w sieci lub podszywanie ich dziecku przez innych może być oznaką niepokojących incydentów ze świata rzeczywistego. Np. kontakty z osobami handlującymi narkotykami czy proces rekrutacji do sekty lub innej niebezpiecznej grupy.
- Gdy informacja na temat zdarzenia dotrze do środowiska rówieśniczego ofiary – w klasie, czy szkole, wskazane jest podjęcie działań edukacyjnych i wychowawczych.
- W przypadku naruszenia prawa np. rozpowszechniania materiałów pornograficznych z udziałem nieletniego lub prób uwiedzenia małoletniego w wieku 15 lat przez osobę dorosłą należy – w porozumieniu z rodzicami dziecka – niezwłocznie powiadomić policję.

2. Cyberprzemoc.

To nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli.

Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży – 116 111.

Telefon dla Rodziców i Nauczycieli w sprawie Bezpieczeństwa Dzieci

– 800 100 100, dyzurnet@dyzurnet.pl

- Ofierze cyberprzemocy czy osobie zgłaszającej należy okazać wsparcie, z zachowaniem jej podmiotowości i poszanowaniem jej uczuć. Rozmowę należy przeprowadzić w miejscu bezpiecznym, zapewniającym ofierze intymność (nie wywoływać ucznia z lekcji do dyrekcji).
- W trakcie ustalania okoliczności trzeba ustalić charakter zdarzenia. Należy dokonać oceny, czy zdarzenie wyczerpuje znamiona cyberprzemocy, czy jest np. niezbyt udanym żartem (wtedy należy podjąć działania profilaktyczne mające na celu nie dopuszczenie do eskalacji tego typu zachowań w stronę cyberprzemocy).
- Należy zabezpieczyć wszystkie dowody. W trakcie zbierania materiałów należy zadbać o bezpieczeństwo osób zaangażowanych w problem.
- Jeśli ustalenie sprawcy nie jest możliwe, a w ocenie kadry pedagogicznej jest to konieczne, należy skontaktować się z policją. Bezwzględnie należy zgłosić rozpowszechnianie nagich zdjęć osób poniżej 18 roku życia (art. 202 par.3 KK)
- Gdy sprawca jest znany i jest uczniem szkoły powinien podlegać sankcjom określonym w wewnętrznych przepisach szkoły (m.in. w statucie, kontrakcie, regulaminie), można stosować konsekwencje przewidziane dla sytuacji „tradycyjnej” przemocy.
- Gdy wszystkie dostępne środki wychowawcze zostaną wykorzystane a ich zastosowanie nie przynosi pożądanych rezultatów, dyrektor szkoły powinien sprawę zgłosić policji.

3. Naruszenie prywatności dotyczące nieodpowiedniego lub niezgodnego z prawem wykorzystania danych lub wizerunku dziecka i pracownika szkoły.

- Gdy sprawcą jest uczeń, sprawę należy zgłosić wychowawcy lub dyrektorowi szkoły.
- Gdy sprawcą jest osoba dorosła, sprawa powinna być zgłoszona bezpośrednio policji i szkole.
- Należy zabezpieczyć dowody działania.
- Równolegle należy dokonać zmian tych danych identyfikujących, które zależą od ofiary, tj. haseł, loginów lub kodów dostępu do platform i portali internetowych.
- Jeśli wykradzione dane zostały wykorzystane w celu naruszenia dobrego wizerunku ofiary, bądź w innych celach niezgodnych z prawem należy dążyć do wyjaśnienia tych działań i usunięcia ich skutków, także tych widocznych w Internecie. Likwidacja stron internetowych czy profili w portalach społecznościowych, która wymagać będzie interwencji w zebrane dowody musi odbywać się za zgodą Policji (o ile została powiadomiona).
- W przypadku znanego sprawcy, który nie działał, by wyrządzić szkodę majątkową czy osobistą ofierze, szkoła powinna dążyć do rozwiązania problemu w ramach działań wychowawczo – edukacyjnych uzgodnionych z rodzicami.

4. Zagrożenia dla zdrowia dzieci w związku z nadmiernym korzystaniem z Internetu.

- W przypadku stwierdzenia przez rodzica (opiekuna prawnego) infoholizmu dziecka należy podjąć działania pomocowe, tj. skierować ucznia, za zgodą i we współpracy z rodzicami, do placówki specjalistycznej, np. terapeutycznej,
- Szkoła powinna ustalić skutki zdrowotne i psychiczne, jakie nadmierne korzystanie z zasobów Internetu wywołało u dziecka (np. gorsze oceny, niedosypianie, niedojadanie, rezygnacja z dawnych zainteresowań, załamanie się relacji z rodziną czy rówieśnikami).
- Należy doprowadzić do rozmowy ze specjalistą, która doprowadzi do zdiagnozowania poziomu zagrożenia, określić przyczyny popadnięcia w nałóg – skontaktować z poradnią psychologiczno – pedagogiczną.
- Należy o jego sytuacji powiadomić wszystkich uczących go nauczycieli.
- Jeżeli problem nie jest znany rodzicom (opiekunom prawnym), to niezbędne jest ich powiadomienie i omówienie z nimi wspólnych rozwiązań.
- W przypadku zdiagnozowania przez psychologa zaawansowanego uzależnienia od korzystania z zasobów Internetu dziecko powinno zostać skierowane przez szkołę, w bliskiej współpracy z rodzicami, do placówki specjalistycznej oferującej program terapeutyczny z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom. W części przypadków może się okazać konieczna diagnoza i terapia lekarska.

5. Nawiązywanie niebezpiecznych kontaktów w Internecie – uwodzenie, zagrożenie pedofilią.

- Zagrożenie należy zgłosić niezwłocznie wychowawcy lub dyrektorowi szkoły.
- Należy zidentyfikować i zabezpieczyć w szkole, w formie elektronicznej dowody działania dorosłego sprawcy uwiedzenia.

- Jednocześnie – bezzwłocznie – zawiadomić Policję o wystąpieniu zdarzenia.
- Nie należy podejmować samodzielnych działań w celu dotarcia do sprawcy, lecz udzielać wszelkiego możliwego wsparcia organom ścigania, m.in. przekazać zebrane i zabezpieczone dowody.
- Ofiarę należy otoczyć opieką psychologiczno – pedagogiczną we współpracy szkoły z rodzicami.
- Wychowawca przeprowadza rozmowę w warunkach komfortu psychicznego, by uzyskać wszelkie możliwe informacje o sprawcy, następnie przekazuje je Policji.
- Wszelkie działania szkoły wobec dziecka winny być uzgadniane z rodzicami (opiekunami prawnymi) i inicjowane za ich zgodą.
- W przypadku uwiedzenia dziecka do lat 15 – obowiązkiem szkoły jest powiadomienie Policji lub Sądu Rodzinnego.

Procedury obowiązują z dniem zatwierdzenia przez członków Rady Pedagogicznej, po zapoznaniu Rady Rodziców i uczniów.

Opracowała: dyrektor Marzanna Adamczuk